

elan

onderwijsgroep

Protocol
Medisch handelen in het
basisonderwijs
Oktober 2021

◀ **passie voor**
elk talent ▶

Inhoud

Voorwoord	3
Inleiding	4
Wettelijke regels	5
Zorg voor leerlingen met een medische indicatie.....	6
Leerlingen die ziek op school worden of een ongelukje krijgen	8
Het verstrekken van medicijnen op verzoek.....	9
Bijlage 1	11
Leidraad/stappenplan medisch handelen.....	11
Bijlage 2	13
Voorbeeld zorgkaart (in ParnasSys)	13
Bijlage 3	14
Het verstrekken van medicijnen op verzoek van de ouders.....	14
Bijlage 4	15
Medisch handelingsprotocol	15
Bijlage 5	16
De leerling wordt ziek op school	16
Bijlage 6	17
Handelen bij calamiteiten	17
Bijlage 7	18
Voorbehouden en risicovolle handelingen	18

Voorwoord

Elan Onderwijsgroep biedt passend onderwijs aan leerlingen in het basisonderwijs. Iedere school heeft een schoolondersteuningsprofiel (SOP) waarin zij de grenzen van de zorg die de school kan bieden aangeeft. Onderwijs aan leerlingen met medische indicatie valt onder de zorgplicht van de school. Dit betekent dat scholen te maken kunnen krijgen met medische handelingen die binnen de schooltijden uitgevoerd dienen te worden. Ouders/verzorgers zijn verantwoordelijk voor het organiseren van het uitvoeren van deze medische handelingen tijdens de schooltijden.

Dit protocol beschrijft de wettelijke regels van medisch handelen op de basisschool en voorziet in een handreiking voor de aanvraag van medische zorg tijdens de schooltijden. Het is van belang dat dit protocol bekend is bij het personeel en ouders/verzorgers van Elan Onderwijsgroep en dat men zorgvuldig en volgens dit protocol handelt.

Inleiding

In dit protocol gaan we in op een drietal verschillende situaties:

1. Het verrichten van **niet-medische zorghandelingen, risicovolle en voorbehouden medische handelingen** bij leerlingen met een medische indicatie;
2. Een leerling wordt ziek of krijgt een ongelukje op school;
3. Het verstrekken van medicijnen aan de leerling op school op verzoek van ouders/verzorgers.

Medisch bevoegd en bekwaam geregistreerd personeel (**BIG**) voert de **voorbehouden medische handelingen** uit. Leerkrachten en ander personeel mogen deze handelingen **niet** uitvoeren, tenzij dit in opdracht is van een zorgprofessional(arts) of de leerkracht niet-beroepsmatig handelt.

Elan Onderwijsgroep kiest ervoor om **geen voorbehouden medische handelingen** uit te voeren, maar biedt ouders/verzorgers ruimte door dit te laten doen door derden (ouders zelf, thuiszorg, verpleegkundige of een andere bekwame zorgverlener).

In acuut levensbedreigende situaties is echter een ieder verplicht om naar vermogen te handelen. Het personeel van Elan Onderwijsgroep is net als iedere burger verplicht de levensreddende handeling uit te voeren.

Risicovolle medische handelingen mogen alleen uitgevoerd worden wanneer de leerkracht zich bekwaam acht. Ouders doen een uitvoeringsverzoek aan de directie, na afweging van **wel** of **geen** medewerking verlenen, volgt bij **wel** medewerking verlenen een instructie en een bekwaamheidsverklaring.

Het uitvoeren van **risicovolle medische handelingen** op school brengt risico's met zich mee. Om deze risico's te beperken is het van belang dat er in situaties waarin medisch handelen noodzakelijk is, gehandeld wordt volgens een vooraf besproken en ondertekend handelingsprotocol.

Dit protocol beschrijft wat er nodig is om tot goede afspraken te komen, zodat we leerlingen die medische ondersteuning nodig hebben passend onderwijs kunnen bieden. Het protocol is bedoeld als leidraad voor bestuur, directie, interne begeleiders en leerkrachten op de school.

Wettelijke regels

Zorgplicht

Scholen hebben met de invoering van de Wet op passend onderwijs zorgplicht. Dit betekent dat scholen verantwoordelijk zijn om voor alle leerlingen een passende plek te zoeken. Ouders zijn verantwoordelijk voor het organiseren van medische zorg voor hun kind. In bepaalde gevallen is het mogelijk toe te werken naar het uitvoeren van de handeling door de leerling zelf. De school biedt ruimte voor het uitvoeren van de medische handelingen onder schooltijd.

De Wet op gelijke behandeling op grond van handicap of chronische ziekte (Wgbh/cz) legt ook zorgplicht bij scholen; leerlingen met een beperking of chronische ziekte moeten net als ieder ander mee kunnen doen. De school onderzoekt of de leerling met een 'doeltreffende aanpassing' het onderwijs kan volgen. Scholen bekijken samen met de ouders welke aanpassingen nodig zijn en op welke wijze deze geboden kunnen worden.

Wet Beroepen in de individuele Gezondheidszorg (Wet BIG)

In de Wet op Beroepen in de individuele gezondheidszorg (Wet BIG) staat wie wel en niet voorbehouden medische handelingen mag verrichten. De Wet BIG geldt voor beroepsbeoefenaren in de gezondheidszorg en geldt als zodanig **niet** voor onderwijspersoneel. In de wet staan een aantal regels die betrekking hebben op schoolbesturen en onderwijspersoneel wanneer er sprake is van in de Wet BIG genoemde medische handelingen. Deze handelingen hebben een onaanvaardbaar risico voor de gezondheid van een zorgvrager bij ondeskundige uitvoering. In de wet staat dat leerkrachten alleen voorbehouden handelingen uit mogen voeren wanneer er een uitvoeringsverzoek van de arts aan ten grondslag ligt. Deze BIG geregistreerde professional geeft een gedegen instructie en legt de naar tevredenheid uitgevoerde handeling vast (met handtekening) in een bekwaamheidsdossier. Een leerkracht die onbekwaam en/of zonder opdracht van een arts deze handelingen verricht is niet alleen civielrechtelijk aansprakelijk (betalen van schadevergoeding), maar ook strafrechtelijk (mishandeling).

Aansprakelijkheid

Ieder is aansprakelijk voor zover hij/zij verwijtbaar handelt of nalaat te handelen zoals men in de gegeven omstandigheden verwacht. Bij verwijtbaar handelen is er sprake van handelen waarbij schuld (opzet) vaststaat. Bij de uitvoering van risicovolle medische handelingen wordt de werkwijze die in dit protocol beschreven staat gehandhaafd. Het protocol is echter **geen** garantie voor de uitsluiting van het civielrechtelijk aansprakelijk stellen en vervolgen van leerkrachten bij calamiteiten. Dit geldt ook als ouders/verzorgers de leerkracht

toestemming hebben gegeven tot het uitvoeren van risicovolle medische handelingen bij hun kind.

Het bestuur heeft het recht om geen medewerking te geven aan het verrichten van medische handelingen door leerkrachten op school. Individuele leerkrachten mogen het uitvoeren van medische handelingen waarvoor zij zich niet bekwaam achten weigeren. Dit is volgens het arbeidsrecht.

Schoolondersteuningsprofiel (SOP)

Iedere school heeft in een schoolondersteuningsprofiel de grenzen aan de zorg/ondersteuning aangegeven. De directie maakt de afweging of zij wel of geen medewerking verleent aan de uitvoering van de risicovolle medische handelingen. Het SOP is vastgesteld door de MR en is hierin leidend.

Zorg voor leerlingen met een medische indicatie

Bij de aanmelding van een leerling met een medische indicatie geven de ouders/verzorgers bij de directie aan welke medische handelingen nodig zijn tijdens de schooltijden. De ouders/verzorgers gaan in gesprek over mogelijkheden die er zijn om deze zorg/ondersteuning te bieden (zie bijlage 1 Leidraad medisch handelen).

Op de leerlingenkaart in ParnasSys noteert de leerkracht de afspraken en informatie over de medische handelingen tijdens de schooltijden (zie bijlage 2 Zorgkaart).

Zorg voor een leerling met medische indicatie valt uiteen in drie verschillende categorieën:

1. Niet-medische zorghandelingen
2. Risicovolle medische handelingen
3. Voorbehouden handelingen (wet BIG)

Niet-medische zorghandelingen

Niet-medische zorghandelingen zijn handelingen waarvoor je niet medisch bevoegd hoeft te zijn. Hierbij valt te denken aan het alert zijn op signalen van een hypo.

Stappenplan:

- Ouders/verzorgers geven aan welke niet-medische zorghandelingen nodig zijn;
- De directie en ouders/verzorgers gaan in gesprek over de mogelijkheden;
- De directie neemt een besluit;
- Afspraken worden vastgelegd op leerlingenkaart/zorgkaart en ondertekend door ouders/verzorgers.

Risicovolle medische handelingen

Risicovolle handelingen zijn handelingen die ook door anderen dan geregistreerde zorgverleners uitgevoerd mogen worden.

Risicovolle handelingen zijn: het geven van medicatie; zoals bijv. methylfenidaat of medicatie bij een epileptisch insult.

Het toedienen van zuurstof, het verzorgen/uitzuigen van tracheostoma, geven van sondevoeding, uitzuigen van mond- en keelholte en het meten van de bloedglucose door een vingerprik zijn risicovolle handelingen die beter overgelaten kunnen worden aan een wijkverpleegkundige die op school komt.

Stappenplan toedienen medicatie:

- Ouders/verzorgers doen een verzoek aan de school, via het ondertekende formulier medicijnverstrekking op verzoek;
- De directie, interne begeleider of leerkracht neemt een besluit;
- Het ondertekende formulier medicijnverstrekking komt in de bestandsopslag bij de leerlinggegevens (zie bijlage 3 Medicijnen op verzoek).

Stappenplan overige risicovolle handelingen:

- Ouders/verzorgers voeren een gesprek met de directie over de gewenste zorghandelingen;
- De directie neemt een besluit;
- Ouders/verzorger vullen het handelingsprotocol medische handelingen in en ondertekenen het;
- Het handelingsprotocol medische handelingen komt in de bestandsopslag bij de leerlinggegevens (zie bijlage 4 Medisch handelingsprotocol).

Voorbehouden medische zorghandelingen

Voorbehouden handelingen zijn handelingen die alleen door **geregistreerde** zorgverleners (wet BIG) uitgevoerd mogen worden. Deze handelingen hebben een onaanvaardbaar risico voor de gezondheid van een leerling bij ondeskundige uitvoering.

Voorbehouden handelingen zijn: heelkundige handelingen (hechten), verrichten van katheterisaties, geven van injecties, verrichten van puncties, het spuiten van insuline, onder narcose brengen.

Elan Onderwijsgroep kiest ervoor om **geen voorbehouden** medische zorghandelingen uit te voeren, maar biedt ouders/verzorgers ruimte door dit te laten doen door derden (ouders zelf, thuiszorg, verpleegkundige of een andere bekwame zorgverlener).

Noodsituatie

De wet BIG is **niet van** toepassing wanneer er sprake is van een noodsituatie. Iedere burger dient te helpen naar beste weten en kunnen en voert de levensreddende handeling uit. Het toedienen van een Epipen is een levensreddende handeling.

Stappenplan noodsituatie (toedienen Epipen)

- Op de leerlingenkaart is geregistreerd dat er bij een ernstige allergische reactie een Epipen (allergie voor wespensteek/noten-allergie) gebruikt wordt (als dit bekend is);
- De handelingen zijn vastgelegd;
- Betrokken leerkrachten zijn geïnstrueerd en volgen het protocol;
- Bel direct het landelijk alarmnummer 112 (ook na het toedienen van de Epipen);
- Bel de ouders/verzorgers (bij geen gehoor een andere contactpersoon).

Stappenplan noodsituatie (toedienen glucagon)

- Op de leerlingenkaart is geregistreerd dat er bij een hypo met verlies van bewustzijn via een spuit glucagon ingespoten moet worden;
- De handelingen zijn vastgelegd;
- Betrokken leerkrachten zijn geïnstrueerd en volgen het protocol;
- Bel bij een ernstige situatie het landelijk alarmnummer 112 (ook na het toedienen van glucagon);
- Bel de ouders/verzorgers (bij geen gehoor een andere contactpersoon).

Leerlingen die ziek op school worden of een ongelukje krijgen

Regelmatig komt een leerling 's morgens gezond op school en krijgt tijdens de schooltijden last van hoofd-, buik-, of oorpijn. Een leerling kan ook een ongeluk krijgen of gestoken worden door een insect.

Leerkrachten zijn niet deskundig om de juiste diagnose te stellen en daarom is terughoudendheid hierin van belang. Het **uitgangspunt** is dat leerlingen die ziek worden of een ongeluk krijgen naar huis gaan.

De directie, leerkracht of een ander personeelslid neemt in geval van ziekte of bij het krijgen van ongeluk contact op met de ouders voor overleg wat er dient te gebeuren (is er iemand thuis om het kind op te vangen, wordt het kind gehaald of moet het gebracht worden, moet het naar de huisarts et cetera).

Bij lichte klachten of een klein ongelukje schat de leerkracht in dat de leerling met een eenvoudig middel geholpen kan worden. De leerkracht neemt dan eerst contact op met de ouders/verzorgers. Het is problematisch wanneer ouders/verzorgers niet te bereiken zijn. Leerkrachten zullen dan zelf een afweging maken of de leerling gebaat is bij een juiste dosering paracetamol (afhankelijk van het gewicht van de leerling), een koude, natte doek of coldpack bij een insectenbeet, de angel en het gif met een gifzuiger eruit halen bij een steek van bij of wesp, een teek verwijderen met een tekentang of dat een arts geconsulteerd moet worden. Ouders/verzorgers geven de school hiervoor toestemming door het invullen van een verklaring (zie bijlage 5 De leerling wordt ziek op school).

Leerkrachten zullen daarnaast alert moeten blijven of niet alsnog een (huis)arts geraadpleegd moet worden. Dit geldt met name wanneer de pijn blijft of de situatie verergert. Daarnaast is het handig om een EHBO-app op de telefoon te hebben.

Het verstrekken van medicijnen op verzoek

Leerlingen krijgen soms medicijnen voorgeschreven die zij een aantal dagen per dag moeten gebruiken (ook tijdens de schooltijden). Dit kan zijn; pufjes voor astma, medicatie bij een aanval van epilepsie, medicatie voor ADHD e.d. Ouders kunnen aan de directie en leerkracht vragen deze medicatie te verstrekken. Schriftelijke toestemming is hiervoor noodzakelijk.

Het gaat niet alleen om eenvoudige middelen, maar ook om middelen die bij onjuist gebruik tot schade van de gezondheid van de leerling kunnen leiden. De school legt de volgende zaken schriftelijk vast:

- Om welke medicijnen het gaat;
- Hoe vaak en in welke hoeveelheden de medicijnen toegediend moeten worden;
- Op welke wijze dat dient te geschieden;
- De periode waarin de medicijnen moeten worden verstrekt.

Ouders/verzorgers geven duidelijk aan wat zij van de directie en leerkrachten verwachten. Zo weten zij precies wat ze moeten doen en waar ze verantwoordelijk voor zijn. Soms is het verstrekken van medicatie voor een langere periode nodig. Leerkrachten hebben dan regelmatig overleg met de ouders over de ziekte en het daarbij behorende medicijngebruik op school (zie bijlage 3 Medicijnen op verzoek).

Praktische afspraken

- De medicijnen zitten in de originele verpakking en zijn uitgeschreven op de naam van de leerling;
- Lees de bijsluiter goed, zodat u op de hoogte bent van mogelijke bijwerkingen;
- Noteer (per keer) op een aftekenlijst dat u het medicijn geeft aan de betreffende leerling;
- Bel bij een niet goede reactie op het medicijn of bij een onjuiste toediening van het medicijn direct met de huisarts of specialist in het ziekenhuis;
- Bel bij een ernstige situatie direct het landelijk alarmnummer 112;
- Bel de ouders/verzorgers (bij geen gehoor een andere contactpersoon);
- Zorg ervoor dat relevante gegevens van de leerling vlot beschikbaar zijn;
- Maak concrete afspraken hoe te handelen, in geval van een invaller;
- Maak concrete afspraken hoe te handelen bij overdracht en/of overlap met medewerkers van bijvoorbeeld kinderopvang/buitenschoolse opvang binnen de school.

Het opbergen van medicijnen

De bewaartermijn van medicijnen op school moet beperkt worden tot een minimum. Het is verstandig om af te stemmen wie verantwoordelijk is voor het beheer (bijv. BHV). Medicijnen worden bewaard in een afgesloten kast (soms koelkast).

Calamiteiten

Wanneer er zich ten gevolge van een medische handeling een calamiteit voordoet, stel u zich dan direct in verbinding met de huisarts en/of specialist van de leerling. Bel bij een ernstige situatie direct het landelijk alarmnummer 112. Bel de ouders/verzorger of een andere contactpersoon. Zorg ervoor dat alle relevante gegevens van de leerling bij de hand zijn (naam, geboortedatum, adres, huisarts en specialist). Meld bij welke handeling de calamiteit zich heeft voorgedaan en welke verschijnselen bij het kind waarneembaar zijn (zie bijlage 6 Handelen bij calamiteiten).

Bijlage 1

Leidraad/stappenplan medisch handelen

Stap 1 - Aanmelding
Nieuwe aanmelding
Ouders/verzorgers melden de leerling aan bij de school en geven aan dat de leerling medische zorg nodig heeft (en eventueel extra onderwijsondersteuning). De school onderzoekt binnen 6 tot 10 weken of de medische zorg en het onderwijs geboden kan worden. Stap 2 en verder vinden plaats in deze 6 tot 10 weken.
Zittende leerling
Ouders/verzorgers geven aan dat de leerling medische zorg nodig heeft (en eventueel onderwijsondersteuning).
Er volgt een gesprek: zie stap 2.
Stap 2 - Gesprek
Ouders/verzorgers en directie/interne begeleider hebben een gesprek over de medische ondersteuningsvraag van de leerling. De school geeft de mogelijkheden aan die er zijn om deze ondersteuning/zorg te bieden.
De volgende vragen komen aan bod:
<ul style="list-style-type: none">• Hoe manifesteert het ziektebeeld zich bij de leerling?• Welke medische handeling is er nodig of kan er nodig zijn?<ul style="list-style-type: none">○ Niet-medische handelingen○ Risicovolle medische handelingen○ Voorbehouden handelingen (wet BIG)• Zijn er verder nog andere onderwijsbelemmeringen die zich bij de leerling voordoen?• Welke mogelijkheden biedt de school?
Actie
Ouders geven informatie over: <ul style="list-style-type: none">○ De medische zorg die hun kind nodig heeft op school, aangevuld met informatie van een behandelend arts of verpleegkundige;○ Een eventueel aanwezige indicatie wijkverpleging. Als er vanuit de zorg al functionarissen betrokken zijn, kunnen zij bij het gesprek aanwezig zijn.
De school geeft informatie over: <ul style="list-style-type: none">○ Het protocol medisch handelen op de scholen, het schoolondersteuningsplan (SOP) en de besluitvorming;○ Mogelijkheden zorginzet of ondersteuning vanuit de gemeente, jeugdgezondheidszorg, Steunpunt Noord en Samenwerkingsverband.
Alle informatie, besluiten en afspraken worden schriftelijk vastgelegd.
Stap 3 – Keuze
De ouders/verzorger en school maken een keuze op welke wijze de medische zorg (en eventuele ondersteuning) op school wordt ingevuld. Afhankelijk van de situatie:
A. Er is al professionele zorg beschikbaar. De leerling heeft bijvoorbeeld een indicatie wijkverpleging en er komt een verpleegkundige op school om de handelingen te verrichten. Alle relevante informatie wordt gedeeld met de school.
B. Er is (nog) geen professionele zorg beschikbaar en de leerling heeft geen zorgindicatie wijkverpleging. Er zijn dan 3 mogelijkheden:
a. De wijkverpleegkundige bekijkt of een indicatie wijkverpleging voor de leerling een mogelijkheid is;
b. Ouders/verzorgers voeren de handelingen uit;

c. Onderwijspersoneel voert de niet-medische handelingen of risicovolle medische handelingen uit.
Stap 4 – Besluit
A. Er is een indicatie wijkverpleging. De zorg voor de leerling wordt uitgevoerd en de school biedt de ruimte om de zorg onder schooltijd te verlenen. De professional is verantwoordelijk dat de zorg voor de leerling goed, tijdig en voldoende wordt geregeld.
Actie
De wijkverpleegkundige stelt een zorgplan op waar ook de zorg onder schooltijd in meegenomen is (dit gebeurt in overleg met de school). De school neemt kennis van het ziektebeeld en weet hoe te handelen in een noodsituatie. De school krijgt hiervoor een instructie door ouders/verzorgers en/of zorgverlener.
De school legt de afspraken vast op leerlingenkaart/zorgkaart in ParnasSys.
Einde stappenplan.
B. Er is geen professionele zorg beschikbaar en er is geen indicatie wijkverpleging. Er is een nadere verkenning van mogelijkheden nodig.
Actie
Verder met stap 5.
Stap 5 – Nadere besluitvorming
Uitwerking van de 3 mogelijkheden genoemd onder B (Stap 3 – Keuze):
a. De wijkverpleging bekijkt of een indicatie mogelijk is.
b. De ouders/verzorgers willen de zorgtaken onder schooltijd zelf uitvoeren. De school geeft ruimte om de zorg onder schooltijd te verlenen;
c. De ouders/verzorgers dienen een verzoek in om niet-medische handelingen of risicovolle medische handelingen te laten uitvoeren door het onderwijspersoneel.
Actie
a. Als dit mogelijk is volgt de actie genoemd onder stap 4A;
b. De school legt de afspraken vast op de leerlingenkaart/zorgkaart in ParnasSys. De leerkrachten en medeleerlingen krijgen hierover informatie. De school krijgt informatie hoe te handelen in een noodsituatie;
c. Bij een verzoek van het uitvoeren van niet-medische handelingen door het onderwijspersoneel neemt de directie een besluit. Het SOP is leidend. De school legt de afspraken vast op leerlingenkaart/zorgkaart in ParnasSys.
Bij een verzoek van toedienen van medicatie via het formulier medicijnverstrekking op verzoek neemt de directie een besluit. Het SOP is leidend.
Bij een verzoek van de uitvoering van overige risicovolle handelingen neemt de directie een besluit. Het SOP is leidend. Het medisch handelingsprotocol wordt ingevuld en afspraken worden vastgelegd op de leerlingenkaart/zorgkaart in ParnasSys.
Einde stappenplan.

Bijlage 2

Voorbeeld zorgkaart (in ParnasSys)

Naam:
Geboortedatum:
Groep:
Behandelend arts:
Diagnose:
Beschrijving klachten:
Medicatie:
Niet-medische zorghandelingen:
Alertheid bij de volgende signalen:
Risicovolle medische handelingen:
Medewerkers die geïnstrueerd zijn:
Stappenplan handelingen: 1. 2. 3.
Bel bij een ernstige situatie direct het landelijk alarmnummer 112.
Opvang andere leerlingen: (in geval van een noodsituatie)
Afspraken:
Bij buitenschoolse activiteiten:
Bij een invaller:
Bij overdracht BSO:
Met ouders:

Bijlage 3

Het verstrekken van medicijnen op verzoek van de ouders

Verklaring
Toestemming tot het verstrekken van medicijnen op verzoek
Ondergetekende geeft toestemming voor het toedienen van de hieronder omschreven medicijn(en) aan:
Naam leerling:
Geboortedatum:
Adres:
Postcode en plaats:
Naam ouder(s)/verzorger(s):
Telefoon thuis:
Telefoon werk:
Naam huisarts:
Telefoon:
Naam specialist:
Telefoon:
De medicijnen zijn nodig voor:
Naam van het medicijn:
Medicijn dient dagelijks te worden toegediend op onderstaande tijden: uur/ uur/ uur / uur
Medicijn(en) mogen alleen worden toegediend in de volgende situatie(s):
Dosering van het medicijn:
Wijze van toediening:
Wijze van bewaren:
Controle op vervaldatum door:
Naam:
Functie:
Afspraken kinderopvang (indien van toepassing):
Afspraken in geval van invaller:
NB: medicijnen worden alleen in ontvangst genomen in de originele verpakking met bijsluiter en uitgeschreven op naam van het kind.
Ondergetekende, ouder/verzorger van genoemde leerling, geeft hiermee aan de school c.q. de hieronder genoemde leerkracht die daarvoor een medicijninstructie heeft gehad, toestemming voor het toedienen van de bovengenoemde medicijnen:
Naam:
Ouder/verzorger:
Plaats:
Datum:
Handtekening:
Instructie voor medicijntoediening
Er is instructie gegeven over het toedienen van medicijnen op (datum):
Instructie gegeven door:
Naam:
Functie:
Naam instelling:
Instructie gegeven aan:
Naam:
Functie:
Naam en plaats school

Bijlage 4

Medisch handelingsprotocol

Verklaring
Toestemming voor het uitvoeren van risicovolle medische handelingen
Ondergetekende geeft toestemming voor het uitvoeren van risicovolle medische handelingen op school bij:
Naam leerling:
Geboortedatum:
Adres:
Postcode en plaats:
Naam ouder(s)/verzorger(s):
Telefoon thuis:
Telefoon werk:
Naam huisarts:
Telefoon:
Naam specialist:
Telefoon:
Beschrijving van de ziekte waarvoor de medische handeling op school bij de leerling nodig is:
Omschrijving van de uit te voeren medische handeling:
De medische handeling moet dagelijks te worden uitgevoerd op onderstaande tijden: uur/ uur/ uur/ uur
De medische handeling mag alleen worden uitgevoerd in de hieronder nader omschreven situatie:
Manier waarop de medische handeling moet worden uitgevoerd:
Extra opmerkingen:
Instructie medisch handelen
De instructie van de medische handeling + controle op de uitvoering is gegeven op:
Datum:
Instructie gegeven door:
Naam:
Functie:
Naam instelling:
Instructie gegeven aan:
Naam:
Functie:
Naam en plaats school:
Ondergetekende (ouders en verzorgers)
Naam:
Plaats:
Datum:
Handtekening:

Bijlage 5

De leerling wordt ziek op school

Verklaring
Toestemming tot handelwijze voor als de leerling ziek op school wordt
Het kan voorkomen dat uw kind tijdens het verblijf op school ziek wordt, gewond raakt, door een insect gestoken wordt etc. De school neemt dan altijd contact met u op. Soms bent u als ouder/verzorger niet te bereiken. In deze situatie zal de leerkracht een zorgvuldige afweging maken of uw kind gebaat is bij een paracetamol (afhankelijk van het gewicht van uw kind), een koude, natte doek of coldpack bij een insectenbeet, de angel en gif eruit halen bij een steek van een bij of wesp, een teek verwijderen of dat er een bezoek aan de arts gebracht moet worden.
Wilt u bij akkoord gaan met deze handelwijze het onderstaande formulier invullen en ondertekenen?
Ondergetekende gaat akkoord met bovengenoemde handelwijze.
Mijn kind is overgevoelig voor de volgende zaken:
Medicijnen: (merknaam, werkzame stof, fabrikant)
Ontsmettingsmiddelen: (naam)
Pleisters: (naam)
Overig:
Ruimte voor zaken die hierboven niet genoemd zijn:
Ondergetekende (ouders en verzorgers)
Naam:
Plaats:
Datum:
Handtekening:

Bijlage 6

Handelen bij calamiteiten

Richtlijnen
Calamiteiten kunnen zich voordoen ten gevolge van het toedienen van medicijnen of het uitvoeren van medische handelingen.
Volg dan onderstaande richtlijnen:
1. Laat de leerling niet alleen. Probeer rustig te blijven. Observeer de leerling goed en probeer hem/haar gerust te stellen;
2. Waarschuw een volwassene voor ondersteuning/bijstand of laat een leerling een volwassene ophalen na een duidelijke instructie;
3. Bel direct de huisarts en/of de specialist van de leerling;
4. Bel bij een ernstige situatie direct het landelijk alarmnummer 112;
5. Geef door naar aanleiding van welk medicijn of medische handeling de calamiteit zich heeft voorgedaan (en eventueel welke fout is gemaakt);
6. Zorg ervoor dat alle relevante gegevens van de leerling bij de hand zijn, zoals:
o Naam
o Geboortedatum
o Adres
o Telefoonnummer ouders/verzorgers of andere aangegeven contactpersoon
o Naam + telefoonnummer van de huisarts/specialist
o Ziektebeeld waarvoor de medicatie of medische handeling nodig is.
7. Bel de ouders/verzorgers (bij geen gehoor een andere aangegeven contactpersoon):
o Leg kort en duidelijk uit wat er gebeurd is;
o Vertel, indien bekend, wat de arts heeft gedaan/ of gezegd;
o In geval van opname, geef door naar welk ziekenhuis de leerling is gegaan.

Bijlage 7

Voorbehouden en risicovolle handelingen

Wat zijn voorbehouden handelingen?

Voorbehouden handelingen vormen een specifieke groep binnen de risicovolle handelingen. Het betreft handelingen die door de individuele professionals beroepsmatig worden verricht. In de Wet BIG worden 14 risicovolle handelingen aangemerkt als voorbehouden handelingen. Een arts mag met inachtneming van bepaalde voorwaarden, aan een andere beroepsbeoefenaar (bijvoorbeeld verpleegkundige of verzorgende) opdracht geven via een uitvoeringsverzoek, een voorbehouden handeling te verrichten.

Wat zijn risicovolle handelingen?

Risicovolle handelingen zijn handelingen die bij de uitvoering van de handeling risico's meebrengen voor de cliënt. Een voorbeeld is het toedienen van de sondevoeding. Deze handeling is niet voorbehouden, maar er zijn wel risico's. Dat wil zeggen: handelingen die bij onbekwaam en onzorgvuldig handelen vrijwel zeker tot gezondheidsschade zullen leiden. Voor het uitvoeren van risicovolle handelingen is net als bij voorbehouden handelingen scholing en een bekwaamheidsverklaring verplicht.

Overzicht voorbehouden en risicovolle handelingen		
	Voorbehouden	risicovol
Heelkundige handelingen		
Wondspoelen via katheter	X	
Verzorgen of verwijderen wondrain of redonsedrain; verwisselen opvangfles		X
Verzorgen van een tracheotomie-wond		X
Verwijderen wondtampon	X	
Verwijderen hechtingen of agrafen		X
Verwijderen exudrain	X	
Katherisaties		
Infuusbehandeling		
– Inbrengen perifere canule voor infuus (toedieningssysteem)	X	
– Verwisselen infuuszak, verwijderen perifeer canule		X
– Toedienen medicatie via perifeer infuus		X
– Verwisselen afsluitdopje van (en heparine doorspuiten in en verzorgen van) centraal veneuze katheter (CVK)		X
– Toedienen medicatie via CVK infuus		X
– Epiduraal en intrathecaal (poort): aanprikken spinaal poortstelsel, verwisselen naald	X	
– Verwijderen epiduraalkatheter, verwijderen naald spinaal poortstelsel		X
– Inbrengen hypodermoclyse	X	
– Verwijderen hypodermoclyse		X

– Inbrengen subcutane canule, verwisselen	X	
– Toedienen van medicatie via subcutaan infuus		X
– Verwijderen subcutane naald en infuustoedieningssysteem		X
Sondevoeding		
– Inbrengen/verwijderen neus-maag sonde, verwisselen PEG-sonde of jejunostomiesonde	X	
– Toedienen sondevoeding mbv spuit of voedingspomp		X
– Toedienen van medicatie via sonde		X
Nier- en blaaskatheterisatie		
– Inbrengen van blaaskatheter (eenmalig of verblijfs-)	X	
– Verwijderen verblijfskatheter		X
– Blaasspoelen bij ingebrachte katheter		X
– Verwisselen van suprapubische katheter	X	
– Nefrostomiekatheter spoelen		X
– Urinestoma (UP) – katheteriseren van urinereservoir, spoelen	X	
– CAPD spoeling		X
Colostoma		
– Spoelen colostoma (AP)		X
– Toedienen medicijnen		X
Darmspoelen/toedienen hoogopgaand klysma	X	
Maaginhoud hevelen	X	
Spoelen galdrain		X
Zuurstof toedienen		X
Uitzuigen van mond- en keelholte		X
Uitzuigen van tracheacanule/van trachea via tracheacanule	X	
Injecties		
– Subcutaan	X	
– Intracutaan	X	
– Intramusculair	X	
– Intraveneus	X	
Puncties		
– Venapunctie	X	
– Ascitespunctie	X	
– Spoelen ascitesdrain		X

Bron: wet BIG